



**AW KA JAGO,
AW KA
SINIÑESIGI!**

Gafe jonjon min be jago
damine ka nesin jamana
werew ka baarakelaw ma



Hakili jigin

Nin gafe in dabɓra New York taama Jɛkulu min bɛ wele ko Coalition ani Pratt ka sigida yiriwali baarada fɛ, o ye cɛsiri dɔ ye walasa ka kunnafoni jɛlenw ni nafolo sɔɔcogo jɛ ka jɛsin kɔkanna baarakelaw minu bɛ New York. Nin gafe in bɔli musaka kɛra ni bolomafara ye Capital One fɛ, New York dugu funankɛninw ni sigida yiriwali minisiriso fɛ, Niyɔriki dugutigibulon fɛ, ani jamanakuntigiso jɛmɔɔɔba ka biro fɛ, n'o ye New York Immigration Coalition's Key to Dugu kɔɔ.

A bɔ kɛnɛ kansan 2019 Awirilikalɔ la

Ben Dodd de ye dilan kɛ, ni demɛ min bɔra Sydney Cɛspedes fɛ, Sal Muñoz

Ja minu kɛra June Lee fɛ



New York taama Jɛkulu min bɛ wele ko Coalition

New York taama Jɛkulu min bɛ wele ko Coalition ye jɛkulu ye min tɛ kɔɔ jini, min bɛ New York mara miiri min barika ka bon bawo mɔɔɔw bɛɛ bisimila, u bɛ mine cogo bennen na, ani u bɛ cogoya di u ma walasa u ka se ka u ka na ku ka jɛnabɔ. Coalition bɛ kɔkanmɔɔɔw, tɔndenw & jɛjɔkɔnw fara jɔkɔn kan walasa New Yorkkaw bɛɛ ka se ka jɛtaɔ sɔɔ.

Pratt Center ka baarakɛɔɔ Sigida yiriwali

Pratt ka sigida yiriwali baarada bɛ duguw labɛnni, jini, politiki lafasali, ani jagokɛla misenninw demeni fara jɔkɔn kan walasa ka fanga di sigida minnu ka sɔɔ man bon ani minnu ka sɔɔ danma, u ka se ka u ka sinijɛsigi boloda ani k'a kɛ dugu ye min bɛ ben jɔkɔn ma ani min bɛ sabati Niyɔrikikaw bɛɛ ye.



GAFE KƆNƆNAN FƆNW

Ka jagokeƷƷ dƆ daminɛni wa? I ka kan ka min dƆn!	6
Ka Baarake ni nin Gafe ye 1	6
Ka damine	7
Ladilikanw minnu be se ka ke ka jagokecogo dƆ sugandi	11
Jagokecogo 6 minnu be yen	15
MƆƷ kelen ka baara ke ƷƷ	16
Jekuluba ka jɛƷƷnya	17
BaarakeƷƷnya dantigɛlen	19
Sosiyete min be baara dan sigi len do(LLC)	21
Cakɛda	23
Baarakeɛlaw ka Koperatifu	26
JɛƷliw	27
Sɛben nafamaw	28
SƆɛda	29

Cikan dɔ bɔra New York dugutigibulon ɲemɔɔba Corey Johnson fɛ

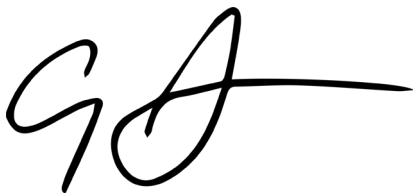
New Yorker jama

An bɛ New York dugu min dɔn ani an bɛ min kanu, o tun tena kɛ foyi ye n'an ka jagokɛlaw tun tɛ yen minnu bɔra jamana werɛw la. Kɔnɔnafililaw ye an ka sigida sɔrɔko kɔkolo ye, baarakɛlaw sendonli ni jagokɛlaw ka kɛta hake caman na. Tɪnɛ na, Niyɔriki dugu ka jagokɛyɔrɔ tilance kelen bɛ bɔ jamana werɛw la, wa u ye dɔrɔmɛ miliyari 228 di Dugu ka PIB ma san 2017. Nka, nafolo damadɔ bɛ yen minnu ɲesinnen bɛ kerɛnkerɛnɛnya la ka jagokɛlaw demɛ minnu bɛna kɛ jamana werɛw la. Ne nisɔndiyara ka nin nafolo in fara Dugu ka cesiriw baarakɛminɛnw kan walasa ka demɛ don kɔkannamɔɔw ka jagokɛlaw ka seko ni dɔnko siratige la min bɛ ka bonya. O ye fɛɛrɛ nafama ye walasa k'a jira ko an bɛ taa a fɛ ka ɲɛtaa balilanw bɔ Niyɔrikikaw bɛɛ bolo.

Waati min na New York jamanaden minnu bɔra jamana werɛw la, olu bɛ ka tɔrɔ jamana fanga fɛ, ne bɛ waso kosebɛ ko dugutigibulon ye demɛ don nin gafe in dabɔli la. "I ka jago, i ka sinɪɲesigi" ye lajɛbaw kuncɛlen ye ni sariya dɔnɔbagaw ye minnu bɛ bɔnɔɔɔla, jago ani impositi ko la, ani fana kɔkanmɔɔw ka baara kɛ kuluw ni baarakɛlaw ye. Cogo caman na, o ye a suguya fɔlɔ ye. Nin gafe in bɛ sira jiracogo jɛlen ni kunnafoni nafamaw di New York kaw bɛɛ ma minnu bɔra jamana werɛw la, n'u b'a fɛ ka jagokɛyɔrɔ dɔ da wuli, nka u dalɛn t'a la ko u ka kan ka fɛɛrɛ min tige kɔfɛ walima hali jagokɛyɔrɔ sugu min ka kan ka daminɛ.

Nin gafe in tɛ baarakɛminɛnba ye dɔrɔn New Yorkkaw bolo, nka a bɔli nin waati in na, o bɛ cikan barikama bila ka bɔ komisiyɔn la ko Niyɔrikikaw bɔra jamana werɛw la ka na yan, wa ko an b'u ka demɛ jugu caman nafa Dugu kɔnɔ. Ne jigi b'a kan ko nin gafe in bɛna New York kaw bɛɛ bila ka o sen nata ta!

Ye Baara daminɛ,



New York dugutigibulon ɲemɔɔ
Corey Johnson

Cikan dɔ bɔra jɛmɔɔɔba dɔw fɛ

A ka ca ni san 150 ye, New York kɛra sababu ye ka bɔ jamana wɛrɛw la ka na jamana wɛrɛw la. Wa u fana bɛ taa a fɛ ka fanga di a ka sɔrɔko ma. Mɔɔɔ minnu bɔra jamana wɛrɛw la, olu ye New York baarakɛlaw tilance kelen ye, wa u bɛ dɔrɔmɛ miliyari caman di sigida sɔrɔ la. Nka kɔkanmɔɔɔw tɛ New York i baarakɛlaw bila dɔrɔn, u b'a laben ni timinandiya ye: New York dugu jagokɛlaw ka ca ni 83 000 ye, olu ye kɔkanmɔɔɔw ye, minnu ye jagokɛla misenninw bɛɛ fanba ye.

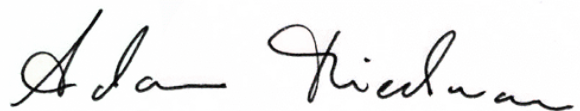
New York taama Jekulu min bɛ wele ko Coalition ani Pratt ka sigida yiriwali baarada bɛ waso ka nin gafe in di i n'a fɔ nafolo min bɛ se ka gɛrɛ mɔɔɔw la walasa ka kɔkanmɔɔɔw demɛ minnu bɛ jago jɛtaa damine ani k'a mara. Sigida jekuluw, inkubateriw, jagokɛla misenninw ka baarakeyɔrɔw, ani sariyatigiw ka jekuluba dɔ bɛ yen minnu bɛ baara nafamaw kɛ baarakɛlaw ye, nka mɔɔɔ caman b'a ye ko fen minnu bɛ sɔrɔ, olu bɛ baara kɛ ni kan ye min tɛ se ka sɔrɔ. Nin ye ko ye jagokɛlaw bɛɛ bolo nka kɛrɛnkɛrɛnɛnya la kɔkanmɔɔɔw fɛ k'a da kanko ni laadala geleyaw kan u bɛ minnu sɔrɔ.

Nin gafe in bɛ damine ka geleya kɛrɛnkɛrɛnɛn dɔw jɛnabɔ minnu bɛ sɔrɔ kɔkanmɔɔɔw fɛ, a ketɔ ka kunnafoniw di minnu bɛ se ka sɔrɔ kan caman na. Nin kalanko nafolo in bɛna sigida jɛrɔɔɔnɔw demɛ, minnu bɛ dugukolo baara kɛ walasa ka demɛ nafamaw di kɔkanmɔɔɔw ka sigidaw ma. Ka demɛ don kɔkanmɔɔɔw ka baarakɛlaw ma ani u bɛ baara minnu da, o nafa ka bon kosebɛ Niyɔriki sɔrɔ yiriwali bɛɛ lajɛlen na, wa a bɛna demɛ ka sababu jumanw di Niyɔrikikaw bɛɛ ma.

Kɔnɔnajeɔya la,



Steve Choi
Jɛmɔɔɔba
New York taama Jekulu min bɛ wele ko Coalition



Adam Friedman
Jɛmɔɔɔba
Pratt ka sigida yiriwali baarada

KA JAGO DƆ DAMINE? I KA KAN KA MIN DƆN!

Ka Baarake ni nin Gafe ye

Kɔnɔnafiliw ka baarakecogo ye jamana in sɔrɔko kɔkolo ye. New York mara la, jagokelaw minnu bɔra jamana werew la, olu ye 33,8% (keme keme sigidala) ye u yere ka baarakelaw bee la, o be dɔrɔme miliyari 7,2 di jagokelaw ka sɔrɔ la.¹ Hali ni kɔkanmɔgɔw ka teli ka jago damine ka teme Ameriki jamanadenw kan minnu bangeri jamana werew la, olu ka ca ni siɲe fila ye, nafolo caman te yen kerengerennena la min bilalen be ka jagokelaw deme ka bɔ jamana werew la.²

Nin gafe in dabɔra jamana werew ka baarakelaw bee kama minnu b'a fe ka ke jamana werew la ani minnu be baara ke sisan, u ka bɔnɔgɔla cogoya mana ke min o min ye, walasa k'aw deme k'aw ka sugandiliw faamuya walasa k'aw yere ka jago damine ani k'a baara New York mara la. Nin gafe in be di i n'a fɔ jateminɛba, wa kunnafoniw be sɔrɔ a kɔnɔ walasa k'i deme k'a latige jago sigicogo sugu min bennen don i ma, wajibi minnu be i ka jago sigili la ani sara ni takasi dɔw i ka kan ka minnu makɔnɔ walasa i ka se ka da mɔgɔw ɲe na jago kama.

Nin gafe in te kuma wajibiyalenw kan i n'a fɔ lase walima permis minnu be se ka ɲini baarakeyɔrɔ walima baara kerengerennen dɔ la. **Nin gafe in te sariya walima impositi ladilikan di.** Dusu donna kosebe jagokelaw kɔnɔ minnu be bɔ jamana werew la, u ka sariya ladilikanw ɲini u kelen-kelen bee ka bɔnɔgɔla, jago, walima impositi wajibiyalenw ni dantigeliw kan. Walasa ka kunnafoni werew sɔrɔ, aw ye gafe in kɔnɔfenw yɔrɔ laje. Kunnafoni minnu be nin gafe in kɔnɔ, olu be sen na kabini san 2018 Ɔkutɔburukalo, wa u tena wuli.

1. bɔra jamana werew mɔgɔ minnu be New York." (Ɔkutɔburukalo tile 4, san 2017) Ameriki ka bɔnɔgɔla jekulu. www.americanimmigrationcouncil.org/research/immigrants-in-new-york-mɔgɔ-minnu-be-bɔ-jamana-werew-la
2. "Sɔrɔko ko min be ke ka ɲesin jamana werew ka baarakelaw bisimilali ma." (Setanburukalo tile 8, san 2015) Kauffman ka tɔnba. www.kauffman.org/what-we-do/resources/entrepreneurship-policy-digest/sɔrɔko-ko-ka-ka-ka-baarakelaw-bisimila

Ka damine

Baarakela yeremahoronyalen vs. Baarakeden? (ani mun na a nafa ka bon)

Mogwo caman minnu bora jamana werew la, olu be geleyaw sorwo walasa u ka se ka baara ke min sara ka ni Etazuni. Jagokelaw ka keli be se ka sababu di kakanmogwo ma u ka taa ne soroko siratige la. Kerengerennyenya la, ni i ma yamaruya sorwo ka baara ke U.S. I n'a fo baarakela, ka i yere ka jago damine, o be se k'i deme ka balo sorwo.

A dagalen te baarakeyoro do ka mogwo do ta baara la, u b'a don ko yamaruya te min na ka baara ke Ameriki. Baarakeyoro bee wajibiyalen don k'a segesege ko baarakela yamaruyara ka baara ke ni ninnu ye:

- ▶ Aw ye seben I-9 dafa
- ▶ baarakela ka dantigeli sebenw segesegeli (i n'a fo sosiyete ka lakana nimoro, karti serekili, pasipori, a jowonaw).

Federali walima New York jamana sariya kerengerennen si te yen min be mogwo bali ka bo jamana were mogwo la min ma baara yamaruya, ka ke jagokela ye, walima ka ke a yere ka baarakela ye. Tuma dow la, baarakela min be baara ke a yere ye, a be fo o ma ko "baarakela yeremahoronyalen." Baarakelaw yeremahoronyalenw te wajibiya tuma bee ka seben I-9 dafa u ka kiliyanw ye n'u ye benkanseben kura damine. Ni i ye jagokeyoro do sigi i n'a fo sariya jekulu danfaralen i n'a fo a jefolen be cogo min na nin gafe in kono, sariya jekulu yere be se ka jago ke, i n'a fo ka fenw ni baarakeminenw di ani ka benkansebenw ke.

Tije na, jamana were mogwo caman be se ka balo sorwo u keto ka jago damine, u mana ke cogo o cogo. A nafa ka bon kosebe i n'a fo baarakela, i ka sariyaw labato minnu be tali ke i ka jago baara la, hali impositi sarali. Aw ka kan fana k'a faamu ko jago damineni be sebenw di gwerenaman ka jomogwo ni bankiw ma, o te mogwo genni bali ka bo U.S.A., wa a te sira di ka taa sariya siratige la. Nka, ko dow la, kiritigelaw minnu be bonogola kojew la, olu be se ka jagokelaw ka tigiwali ni takasi sarali jateminde kojuman.

Aw be se k'a dɔn ni i ye baarakela yeremahɔrɔnyalen ye

A ka gɛlɛn k'a dɔn ni i ye baarakela yeremahɔrɔnyalen ye walima ni i ye baarakela ye ani i ka kan ka sariya ladilikan jini tuma bɛɛ i yere ka ko kerɛnkerɛnnenw kan.

Baarakelaw yeremahɔrɔnyalenw be jago la u yere ye, wa u be fenw walima baara dɔw di u ka cikɛlaw ma. Ni i be fenw walima baarakeminɛnw di cogo min na ani i ka jago wariko siratige la, ni i te i ka kiliyanw kɔlɔsi, o be ke sababu ye ka i jate i ye baarakela yeremahɔrɔnyalen ye, wa i tena jate i ka kiliyan (w) ka baarakela ye. Ne nata la aw bɛna misali segeɛgeɛli seben dɔw sɔrɔ minnu be baarakela ni baarakela yeremahɔrɔnyalen cogoya suma.

N'i ye sariya jekulu were sigi i ka jago kama, sariya jekulu yere be se ka fenw walima baarakeminɛnw di kiliyanw ma. A ka c'a la, a ka c'a la, i tena jate baarakela ye **ni yere bɛɛ ye i ka jago tigi ye ani ni i ye i ka jago jɛminɛ**. O de kama, a ka ni baarakelaw minnu ka baara yamaruya te:

- ▶ u ka jago bɛɛ walima a yɔrɔba dɔ ye u yere ta ye, ani
- ▶ u ka jago baarakɛcogo kɔlɔsi.

Baarakela walima Baarakela yeremahɔrɔnyalen?

Ne ye so saniya baarakela ye ani ne be n ka baara ke kiliyan suguya werew ye. Site web do be n bolo min be n ka baara musakaw jira. Ne be sara ne ka baara la, lere sara te. Clients be se ka ne ka baara jini ni u ye laje ke enterineti kan walima telefoni fe. Dunanw b'u yere ka saniyafenw ni u ka minenw di.

Ne ye so kɔnɔna baarakemuso ye ka damine Tene fo jumadon k'a ta sɔgɔma nege kanɛ seegin 8 na ka se wulada nege 16 ma. N ye n ka sara benkan ke dɔrɔme 15 ye lere kɔnɔ ani n be benkan ke ka do fara n ka sara kan san o san walasa ka se ka jɛnamaya musakaw kunben. Ne ni denbaya min be baara ke jɔgɔn fe, o de be saniya minenw ni fenw bee di u ma. A be seben do to n ye min kɔnɔ cikanw be sɔrɔ min ka kan ka ke don o don. Dɔgɔkun labanw na, tuma doɔ la, ne be baara ke denbaya werew ye walisa ka wari do fara a kan.



Baarakemuso A



Baarakemuso B

Jagokeyɔrɔ lakana



Nafoloba don i yere ka ɔrɔ la, i ka minenw, i ka minenwani i ka baarakeminenw na.



Aw be wariko farati ta ka tɔnɔ walima kɔnɛ sɔrɔ



Aw ye aw yere ka sara hake fo walima ka kumarɔgɔnya ke



Aw be se k'a sugandi ka aw yere ka baarakelaw ta



u yamaruyalen don ka ban baara dilenw na



A be se ka baara ke ni kiliyan tɔw ye



A be baara be ke cogo, baara ke waati ani baara ke ɔrɔ kɔlɔsi



Ne ye
BAARAKELA
ye

Ne ye
BAARAKELA
YEREMAHɔRɔNYALEN
ye

Baarakɛla walima Baarakɛla yɛrɛmahɔrɔnyalen?

Ne ye jatebɔla ye baarakeyɔrɔ dɔ la ni u mago bɛ ne ka baara la. Ni sosiyete mago bɛ ne la u b'a latige ne bena baara kɛ don minnu na ani waati joli kɔnɔ. Ne bɛ sara ni baara banna, lere sara tɛ. Ni n mago bɛ sara la n bɛ fatura ci sosiyete ma. N bɛ baara kɛ izini caman werɛw la minnu bɛ o jatebɔ baara sugu kɛ. N bɛ baara kɛ ka bɔ n ka so biro la ani ka baara kɛ ni n yere ka baarakeyɔrɔ ɔridinateri ye.

N bɛ baara kɛ leri 30 dɔgɔkun kɔnɔ, waati dafalen na baarakeyɔrɔ dɔ la i n'a fɔ jatebɔla ani n bɛ dɔgɔkun sara sɔrɔ. A ka c'a la, ne bɛ baara kɛ ka bɔ so ni n yere ka ɔridinateri ye. Ni n b'a fɛ, n bɛ se ka n tɔgɔ seben kenɛya nafaw kama n bɛ baara kɛ sosiyete min na. Tuma dɔw la, ne bɛ baara jininɛw ta ka bɔ baarakeyɔrɔ fitinin werɛw la tuma min na ne tɛ baara kɛ o sosiyete in na.



Baarakemuso A

Baarakemuso B

Jagokeyɔrɔ lakana	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Nafoloba don i yere ka yɔrɔ la, i ka minɛnw, i ka minɛnw, i ka fɛnw ani i ka baarakeminɛnw na	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Aw bɛ wariko farati ta ka tɔnɔ walima kɔnɛ sɔrɔ	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Aw ye aw yere ka sara hake fɔ walima ka kumajɔkɔnya kɛ	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Aw bɛ se k'a sugandi ka aw yere ka baarakɛlaw ta	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
u yamaruyalen don ka ban baara dilɛnw na	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
A bɛ se ka baara kɛ ni kiliyan tɔw ye	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
A bɛ baara bɛ kɛ cogo, baara kɛ waati ani baara kɛ yɔrɔ kɔkɔsi	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Ne ye
BAARAKELA
ye

Ne ye
BAARAKELA
YEREMAHɔRɔNYALEN
ye

Ladilikanw minnu be se ka ke ka jagokecogo sugandi

Sisan, i y'a latige ka jago damine, i bena a jini k'a don jago sugu min bennen don i ma! Nin yoro in be kunnafoni di sugandili suguya werew kan i be minnu bolo walasa k'i ka jago laben.

Jagokeyoro dow be ni sariya gelenw ye ani sebenw dilanni wajibiyalenw ni damine musakaw ka ca. Jagokeyoro werew sigili be se ka nogyo, ni papiyew te ke walima ni u te sara walima u te sara donin, nka jagokela ka wariko farati ka bon. Walasa ka jagokecogo numan sugandi i magow kama, a nafa ka bon i ka hakilina jonjon dow faamu jagokecogo kan Niyoriki mara la.

I yere ka Nafolo Lakanani

Jagokeyoro be se ka ke sariya siratige la jekulu ye min ni jagokela te kelen ye. Sariya jekulu i n'a fo mogo, sariya siratige la se be a ye ka benkanw walima benkanw ke, a be se ka juru soro ani ka juruw ta, a be se ka kiritige ani ka kiritige, ani ka jalaki a ka walew la.

Ni i ka jago ye sariya jekulu danfaralen ye i be se ka **dan sigi i yere ka jalaki** la. I ka jalaki jago juruw la, a ka c'a la, o be dan i yere ka wari bilalen ma jago la. Ni i ka jago ye sariya jekulu danfaralen ye ani ni a sen be kiritige la, i yere ka nafolo i n'a fo i ka so walima i ka mobili, a ka c'a la, u te se ka mine walasa ka jagokelaw ka jininiw dafa. Nafa were min be jago ke sariya siratige la, o ye ko jekulu yere be se ka jago ke sariya siratige la hali ni a tigi ma yamaruya ka baara ke walima ni a be jago ke ka bo U.S. kakan.

Nin gafe in kono, an be nin sariya jekulu suguya ninnu musakaw ni u nafaw laje minnu be se ka sigi senkan Niyoriki jamana na walasa ka dan sigi mogo yere ka jalakiw la: Sosiyete danmado, sosiyete danmado ani foroba sosiyete danmado.

Nafa soro sariya **jekulu danfaralen do ka jalaki** danma na i ka jago kama:

- ▶ aw k'aw jija k'aw yere ka nafolo danfaralenw bo aw ka jago nafolo la
- ▶ banki jateboseben were da wuli i ka sariyatigiya jekulu ye
- ▶ baara ke ni sariyatigi togo ye benkansebenw ni piblisitew kono (sanni i k'I togo bila).
- ▶ aw ye impot taamasiyen nimoro (EIN) danfaralen soro ani ka impositi deklarasiyon danfaralenw di aw ka sariya jekulu ma, ni o be se ka ke.



ITIN ye mun ye?

Ni i ye sɔɔ sɔɔ i wajibiyalen don ka impositi sara. Takisibɔla kelen-kelen bɛɛ ka taamasiyen nimɔɔ (ITIN) bɛ di jamana kɔɔ sɔɔko baarada fɛ (IRS) ka di mɔɔw ma minnu tɛ min bɛ se ka sosiyete ka lakana nimɔɔ sɔɔ nka a ka kan ka impositi di. Ni i ye sosiyete ka lakana nimɔɔ (SSN) sɔɔ i tɛ se ka ITIN sɔɔ. Hali ni i ka baara yamaruya waati temena, i ka SSN bɛ to baara la tuma bɛɛ o kun na of filing taxes. You can also use

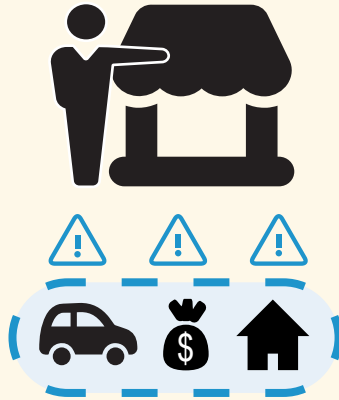
ka impositiw di. I bɛ se fana ka baara kɛ ni ITIN ye walasa ka wariko baara caman sɔɔ i n'a fɔ ka juru sɔɔ walima ka banki jatebɔseben da wuli, i ka bɔɔɔɔla cogoya mana kɛ min o min ye. Walasa ka kunnafoni wɛrɛw sɔɔ, aw ye gafe lajɛ min tɔɔ ye ko [I ka wari, i ka sinjɛsigi! Gafe jɔɔɔn min bɛ nafolo kalanni ni fanga dicogo kan](#), o ye nafolo ye min bɛ se ka kɔkanmɔɔw demɛ u ka u yɛrɛ ka wariko suganditaw faamu.

EIN ye mun ye?

Federali ni Niyɔriki jamana ka impositi ko la, jagokɛyɔɔ o jagokɛyɔɔ min bɛ ni baarakelaw ye, o ka kan ka Baarakela ka taamasiyen nimɔɔ (EIN) sɔɔ. Sosiyetew ni sosiyete minnu bɛ baara kɛ ni mɔɔw ye (LLC) fanba ka kan ka EIN sɔɔ. A ka c'a la, bankiw bɛ EIN

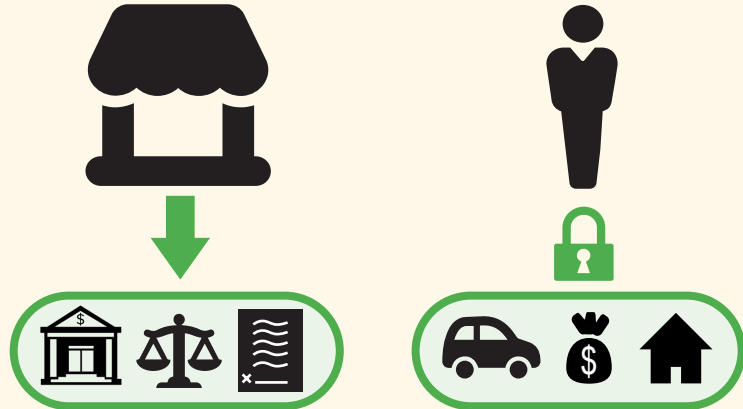
de wajibiya walasa jagokɛla dɔ ka se ka banki jatebɔseben da wuli. Walisa ka EIN sɔɔ, jagokɛyɔɔ dɔ bɛ se ka Formulaire SS-4 (“Application pour la identification du employer”) di IRS ma walima ka seben di telefɔni fɛ walima enterinɛti fɛ.

Ni e n'i ka jago ye sariya siratige la jekulu kelen ye



...i yerε ka nafolo be farati la.

Ni i ka jago ye sariyaso danfaralen ye...



I ka jago be se ka juru ta, ka kiritige ani ka benkansebenw ke.

Ani i yerε ka nafolo be lakana!

Aw ye aw ka jagokelaw ka impositi wajibiw faamuya

Taama cogoya mana ke min o min ye, mεgε o mεgε be sεrε sεrε Etazuni, o tigi ka kan ka fεdεral, εtat ani local goferenaman ka impositi sara. Takisi wajibiyalenw be bε fen suguya caman na, i n'a fε n'i ye furukebali ye walima n'i furula, i be wari hake min sεrε san o san, ani i sigilen be yεrε min na New York State mara la.

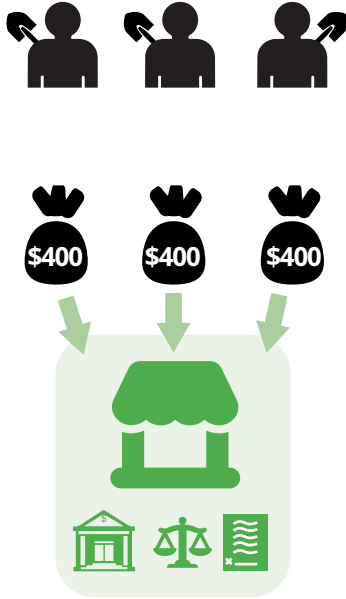
Bakurubala, ni i ka jago sigicogo ka nεgεn, i ka impositi wajibiyalenw be se ka nεgεya. Jagokεcogo dεw b'a to i be se ka sεrε min sεrε i ka jago la, i k'o fε i ka sεrεta impositi seben kan, o be se ka impositi labenni nεgεya jagokelaw bolo.

Aw k'a dεn ko nin gafe in ma dabε ka ladilikanw di impositi ko la. Dusu be don jagokelaw kεnε minnu be bε jamana werεw la, u ka ladilikan pini impositi ko la ka bε baarakela ηana dε fe. Nafolo yεrε be jekuluw fana kofε minnu be se k'i demε ka jaabi di impositi jininkaliw ma i ka jago ko la.

Jagokɛyɔɔɔ fila ka maana dɔ

Sosiyete min bɛ baara kɛ ni a ye*

Teri saba bɛ dugukolo labenni jago damine ɲɔɲɔn fɛ. U b'u ka jago seben i n'a fɔ sosiyete danmadɔ (SARL). U ka LLC ye sariya siratige la tɔn wɛrɛ ye.

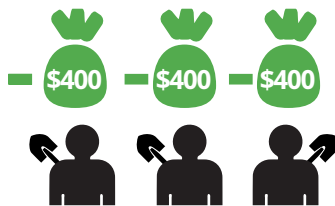


Mɔɔɔ kelen-kelen bɛɛ bɛ dɔrɔmɛ dollari 400 don damine musakaw la ani jagokɛla bɛ **jago juru sɔɔɔ** banki dɔ fɛ.

Jago in ma ɲɛ sɔɔɔ, wa a bɛ da tugu kalo damadɔw kɔfɛ ni juru ye min ye dɔrɔmɛ dollari 8000 ye.



Bin bɛ dan dɔrɔmɛ dollari 400 ma, LLC mɔɔɔ kelen-kelen bɛɛ ye min di ani jagokɛla ka nafolo wɛrɛw.



Jagokɛlaw yere tɛ jalaki LLC ka juruw la ani u yere ka nafolo lakananen don.

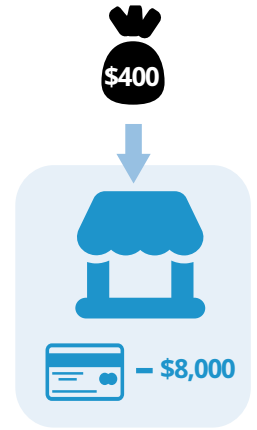


Mɔɔɔ kelen ka fen tigiya

Mɔɔɔ kelen min ye dugukolotigi ye, o b'a yere ka dugukoloko baara damine. Ale n'a ka jago bɛ jate sariya siratige la jekulu kelen ye sariya kɔɔɔ.



A b'a ka warimaralen dɔrɔmɛ dollari 400 don a kɔɔɔ, **ka a yere** ka karti dɔ ta walasa ka minenw san a ka jago kura kama.



Jago in ma ɲɛ sɔɔɔ, wa a bɛ dafa ni karti juru ye min ye dɔrɔmɛ dollari 8000 ye.



A ye dɔrɔmɛ dollari 400 min bila, o bɔnɛna o tigi kelen na, wa sisan a ka kan ka karti juru min ye dɔrɔmɛ dollari 8000 ye, o sara ka fara tɔnɔ kan.



N'a ma juru sara, karti sosiyete bena na a yere ka nafolo kɔfɛ walasa ka juru sara, a ka mobili, a ka so ani a yere ka warimarataw fana sen bɛ o la!



*Nin misali ni na, an bɛ kuma LLC kan, nka jekulu suguya wɛrɛ minnu kofɛra kɔfɛ nin gafe in kɔɔɔ, olu fana bɛ dan sigi mɔɔɔ yere ka jalaki la.

JAGO WƆƆRƆ JENABƆLI SƆRƆW

Jagokelaw ka misali suguya wƆƆRƆ be yen minnu be ke ka caya New York mara la, minnu be tali ke jamana werew ka baarakelaw la. U dƆw ye ninnu ye:








- MƆgƆ kelen ka JagokeƳƆRƆ
- Jekuluba ka jεƆƆgƆnya
- Jekulu danmadƆ
- Sosiyete min ka baarabolodalen don (LLC).
- JagokeƳƆRƆ
- Baarakelaw ka Koperatifu

Nin gafe in be jagokecogo duuru fɔlƆw lajelen di. Koperatifu be se ka sigi senkan jekuluw fe, LLCw fe, walima tɔnbaw fe. K'a sababu ke a jɔcogo kerenkerennen ye, nin gafe in te taa jεfɔli ke jagokelaw ka wajibiw n'a wajibiyalenw kan koperatifu dɔ la. Walasa ka kunnafoni werew sɔrɔ koperatifu kan, aw ye nafolomafenw yɔrɔ laje.

Mɔɔɔ kelen ka Jagokeli

Mɔɔɔ kelen ka Jagokeli ye jagokecogo nɔɔɔman ye i be se ka baara ke ni min ye walasa ka jago ke ani min sigili ka nɔɔɔn. I be se ka ke i kelenpe ye kaban ni i ye baara ke walima ka fenw feere hali ni i ma seben si di gɔferenaman ma. Damine musakaw ka dɔɔɔ bawo i man kan ka sara sara walima ka sebenw di i n'a fɔ a nininen be cogo min na jagokeyɔɔ wewew la. I be jago sɔɔɔta fɔ i yere ka impositi jatebɔseben kan, o la sa, impositi labenni ka nɔɔɔn kosebe.

Mɔɔɔ kelen ka Jagokeli kuma kuncelen

 <p># ka tigiw</p>	<p>Tigi kelen</p>	<p>O tigi kelenpe de ye jagokela ye.</p>
 <p>damine-baara</p>	<p>A damine ka nɔɔɔn kosebe</p>	<p>A dabɔra siɲe kelen n'i y'a damine ka jago baara ke.</p>
 <p>Sara/ seben min be wele ko Form</p>	<p>Foyi te walima min ka dɔɔɔ</p>	<p>(A be se ka ke) Fileli sara min ka kan, min be danfara ka keɲe ni mara ye, ka ɲesin Assumed Name Certificate ma ni jago tɔɔɔ ni a tigi te kelen ye.</p>
 <p>Impo labenni</p>	<p>Nɔɔɔnman</p>	<p>I be jago sɔɔɔta fɔ i yere ka impo seben kan.</p>
 <p>Kunkanko</p>	<p>Faratiba min be mɔɔɔ yere la wariko ta fan fe</p>	<p>Jagokela de be jagokela ka juruw ni a ka wajibiw bee la, wa a yere ka nafolo be farati la.</p>
 <p>Wajibiya minnu be senna</p>	<p>Kuraya/sebenni minnu be taa ɲe, olu te ke</p>	<p>I man kan ka seben wewew di gɔferenaman ka baarakɔɔɔ si ma walasa ka i ka baarakɔɔɔ kelen mara.</p>
 <p>A ka ɲi</p>	<p>Enterinɛti dilanbagaw, dugukoloko ɲenabɔbagaw, du ladonbagaw, kalanfaw, sebennikelaw ani dɔnkotigiw</p>	

Jekuluba ka jεrɔɔɔnya

Jekuluba dɔ be baara ke ka ne jagokela fila walima u caman bolo minnu b'a fe ka wariko walima faratiw tila jɔɔɔɔ na ani ka jago ko latige jɔɔɔɔ fe. O be baara ke jagokelaw ye minnu dalen be jɔɔɔɔ na bawo jεrɔɔɔ kelen-kelen beε ka baara ye jεrɔɔɔ tɔw ka latigew ye.

I n'a fɔ mɔɔɔ kelen-kelen ka tɔn, sebenw ka dɔɔɔ walima u te yen minnu be se ka ke sababu ye ka jekuluba dɔ sigi sen kan. Aw be se ka ke jekuluba dɔ kɔɔɔ kaban ni aw ye jago ke ni mɔɔɔ were ye ani n'aw y'aw yere jira iko jεrɔɔɔɔw jago la. A ka ni kosebe jεrɔɔɔɔw ka jεrɔɔɔɔnya benkanseben dɔ laben, seben nafama min b'a ne fɔ jεrɔɔɔɔ kelen-kelen beε ka josariyaw n'u ka kunkanbaaraw ye min ye, jεrɔɔɔɔ kelen-kelen beε be wari hake min don, ani jεrɔɔɔɔw be geleyaw nenabo cogo min na. Fo ni jekafɔ benkan dɔ be yen min b'a jira ko o te, tɔɔɔ ni bɔne beε bena tila jɔɔɔɔ na jεrɔɔɔɔw ce. **Aw ka kan ka sariya deme jini walasa ka jεrɔɔɔɔnya benkanseben dɔ laben.**

I n'a fɔ a be ke cogo min na ni a be ke ni tɔn kelen ye, mɔɔɔ kelen-kelen ka nafolo te lakana jekuluba kɔɔɔ, wa jεrɔɔɔɔ kelen ka mɔɔɔ yere ka nafolo be se ka ke farati la, k'a sababu ke jεrɔɔɔɔ tɔ kelen ka latige jugu ye.



Jεrɔɔɔɔnya benkanw

Jεrɔɔɔɔnya benkan ye seben nafama ye min b'a jira jεrɔɔɔɔ kelen-kelen beε ka josariyaw n'u ka kunkanbaaraw ye min ye jago siratige la. Baarakεrɔɔɔɔnya benkanw be ladilikan di kosebe jεrɔɔɔɔnyaw beε lajelen kama, wa u wajibiyalen don jεrɔɔɔɔnya danmadɔw ma. Jεrɔɔɔɔnya benkan dɔ be nin nininkali ninnu jaabi:

- ▶ Jεrɔɔɔɔ kelen-kelen beε be ka wari joli bila?
- ▶ Jεrɔɔɔɔ kelen-kelen beε ka baara ye jumεnw ye?
- ▶ Jεrɔɔɔɔw bena latigew ke cogo di?
- ▶ Baarakεrɔɔɔɔw bena tɔɔɔ ni bɔne tila cogo di?
- ▶ Jεrɔɔɔɔw bena benbaliyakow nenabo cogo di?
- ▶ Mun be ke ni jεrɔɔɔɔ dɔ y'a latige ka bɔ jago la walima k'a ka nafa feere jago la?

Jekuluba ka jɛɓɓɔɓɔ kuncɛɛn

 <p># ka tigiw</p>	<p>Tigi filanan</p>	<p>Jagokɛɓɓɔɓɔw de ye jago tigi ye.</p>
 <p>Damine-baara</p>	<p>A damine ka ɓɓɔɓɔ kosebe</p>	<p>A dabɔra siɓe kelen n'i ye jago baara ke.</p>
 <p>Sara/ seben min be wele ko Form</p>	<p>Foyi te walima min ka dɔɔɔ</p>	<p>(A be se ka ke) Fileli sara min ka kan min be danfara ka keɓe ni marabolow ye, ka ɓesin ton tɔɔɓeɓen ma ni jago tɔɔɔ ni jagokela tɔɔɔ te kelen ye. A ka ɓi kosebe ka jɛɓɓɔɓɔya benkanseben do sigi sen kan.</p>
 <p>Impo labenni</p>	<p>ɓɓɔɓɔnman</p>	<p>Baarakɛɓɓɔɓɔw be jago sɔɔɔta fo u ka sɔɔɔta impositi jateɓeɓen kan. Jekulu in ka kunnafonidiseben fana ka kan ka bila.</p>
 <p>Kunkanko</p>	<p>Faratiba min be mɔɔɔ yere la wariko ta fan fe</p>	<p>Jɛɓɓɔɓɔ kelen-kelen beɛ be se ka jalaki jɛɓɓɔɓɔ tow ka kewalew la. Mɔɔɔ yere ka nafolo be farati la.</p>
 <p>Wajibiya minnu be senna</p>	<p>Kuraya/sebenni minnu be taa ɓe, olu te ke</p>	<p>Wajibi te i ka foyi di goferenaman ma walisa k'i ka jago cogoya mara sariya sira fe.</p>
 <p>A ka ɓi</p>	<p>Denbaya ka jago • Jɛɓɓɔɓɔ minnu be ɓɓɔɓɔ fe kabini tuma jan ani minnu dalen be ɓɓɔɓɔ na.</p>	

Jekulu danmado

Jekulu danmado kano, tigi suguya fila be yen, jekuluba ani jekulu danma. **Jekuluba** do be baara ke cogo kelen na ni tigi ye min ka tonba kelen walima jekuluba be min bolo, o ye ko u be jekulu danmado ka jago nenabo, ka benkanw ke, ka latigew ke ani ka wale ke jekulu togo la.

Jekulu danma ye waridonna ye min te baara ke. U be wari bila ani k'u niyoro soro tonon na nka u te se ka jago don o don baara nenabo walima ka baara ke jekulu togo la. A te i n'a fo jengonw bee, jekulu danmado ka mago yere ka nafolo be lakana. Dantigeli jekuluw ka juru be dan wari ma min be don jago la.

Jekulu danmado be baara caman de wajibiya ka damine ka teme jekulu kelen kan walima jekuluba kan bawo i ka kan ka sebenw di Niyoriki jamana ka minisiriso ma (DOS) ani ka o sara minnu be tali ke o la. Nin jagokecogo in ka ni tigiw ma minnu ka waridonnaw t'a fe ka jago nemine walima ka jalaki jengonba ka jago latigew la. Jekulu danma ka sariyaw ka kan ka seben jekulu ka benkanseben do kano (aw ye seben ne 17 laje).



Kunnafoni- sebenw ka Laseli

Jekulu minnu be baara ke ni tonw ye, olu ka kan k'u ka tonw sigicogo bo kunnafoniseben fila kano minnu te kelen ye dogokun woro tugu-tugu jagon na. Ka keje ni marabolo ye, kunnafonisebenw boli musakaw be se ka caya.

Jekuluba ka baarakengon

- ▶ A be wari bila ani k'u niyoro soro tononw la
- ▶ A be jago nenabo ani ka desizonw ta
- ▶ Agit au nom du partenariat
- ▶ Ale yere de be sosiyete ka juruw jalaki. (Jagokela be se ka sariya jekulu danfaralen do sigi senkan walasa ka ke jengonba ye walasa ka jalaki danma soro, nka o be geleya do fara a kan).

Baarakengon danmado

- ▶ A be wari bila ani k'u niyoro soro tononw la
- ▶ A te jago nenabo
- ▶ A te se ka wale ke jengonya togo la
- ▶ Mago yere ka nafolo be lakana. Nafolo farati be dan wari bilali folo ma.

Sosiyete min ka baarabolodalen don (LLC).

Sosiyete min ka baarabolodalen don (LLC) be dantigeli ke walima ka mɔgo yere ka wariko farati dɔgɔya, o ye nafaba ye ka temen a kelenpe ni jɛɔgɔnya sigicogo kan. Sariya kɔnɔ, jago ye sariya sira ye min ni jagokela (w) te kelen ye ani jagokela (w) bee be lakana sɔrɔ u yere ka nafolo la. Walasa ka juru danma mara, tigiw ka kan ka banki jatebɔseben were da wuli LLC ye, ka wari hake caman bila LLC kɔnɔ walasa a ka se k'a yere ka musakaw sara, u kana u yere ka nafolo pagami jago nafolo la ani u kana baara ke ni LLC ka nafolo ye u yere ye musakaw.

Dutigiw, minnu be don iko LLC kɔnɔmɔgɔw, olu be se k'a sugandi ka jago nemine u yere ye walima ka nemɔgɔw sugandi walasa ka jago nemine. Kunnafoɔni nemɔgɔw be se ka jate baarakelaw ye, o de kosɔn, u tun ka kan ka yamaruya sɔrɔ ka baara ke. **Sariya min be o yɔrɔ la, o te jeya, o la sa, mɔgo minnu ma yamaruya sɔrɔ ka baara ke, olu ka kan ka sariya ladilikan jini sani u ka ke LLC nemɔgɔ ye hali n'u fana ye LLC tigiw ye.**

LLC kɔnɔmɔgɔw be se k'a sugandi LLC bena impositi sara cogo min na ni a sigira sen kan. Fo ni seben do kera IRS fe k'a sugandi ka LLC ka impositi sara i n'a fo tɔnba, a ka c'a la, tigiw bena jago sɔrɔta fo u yere ka impositi sebenw kan. **LLC kɔnɔmɔgɔw ka kan ka laadilikan jini impositi donbaga do fe u ka sugandiliw kan.**



Baarakɛɔgɔnya benkanseben

Baarakɛɔgɔnya benkan ye seben nafama ye min be baara ke ni LLCw ye, min be a ka tɔndenw, a nemɔgɔw, a ka baarakelaw walima a ka lasigidenw ka josariyaw, u ka fanga ani u ka kunkanbaaraw latige. Baarakɛɔgɔnya benkan be se ka ke ka kɔn, a waati la, walima tile 90 kɔnɔ, jekulu ka sariyaw bilali kɔfe.

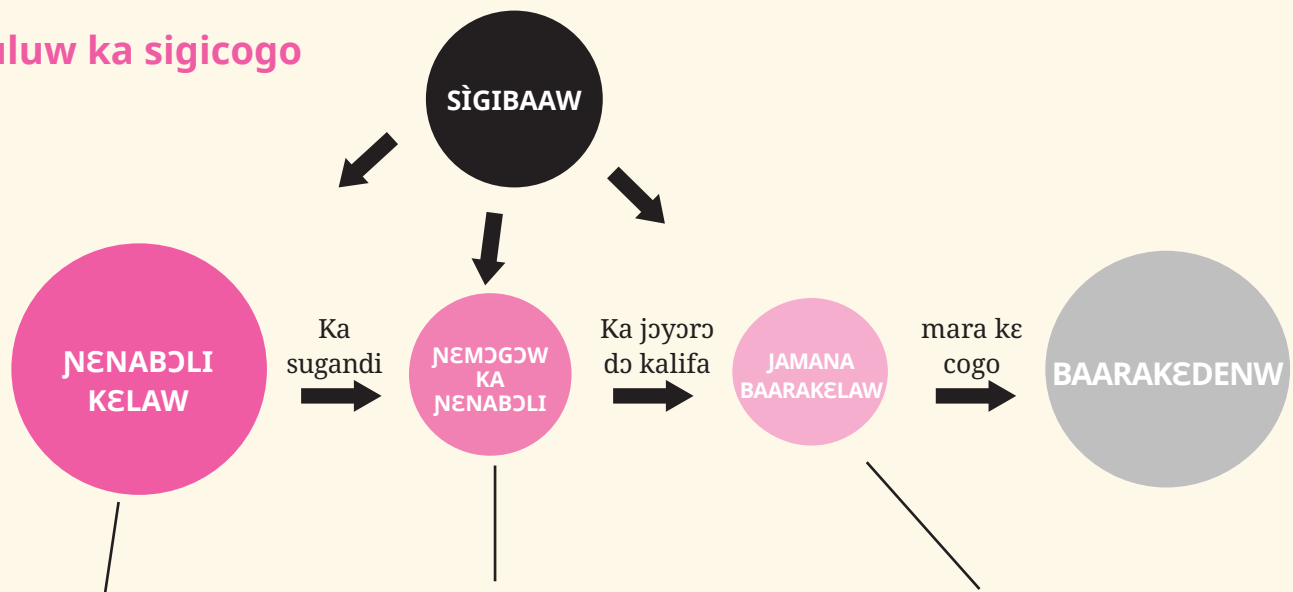
Baarakɛda

A ka c'a la, tɔn bɛ kɛ jagokeyɔɔɔbaw ye minnu tigi ka ca, bawo a bɛ se di ka jatew bɔ. Jatew bɛ sosiyete ka bolofara dɔ jira. Ka sosiyete sigi sen kan, o bɛ papiye caman de wajibiya, wa a bɛ musakaw kɛ minnu bɛ taa jɛ ani sariya siratige la wajibibaw.

Jɛkulu kelen-kelen bɛɛ ka kan ka kɛ ni sariyasunw ye, ni jɛmɔɔɔyaso ani baarakɛlaw ye. Jɛkulu sigili kɔfɛ, jatewɔlaw ka kan ka jɛkulu ka lajɛ dɔ ke walasa ka sariyasunw ta ani ka jɛmɔɔɔw sugandi. Jɛkulu tɛ jagokecogo numan ye baarakɛla bolo min bɛ jago fitinin damine. LLC bɛ tɔnba nafa bɛɛ di jagokɛla fitinin dɔ ma, min ka gɛlen kosebɛ, min bɛ se ka fɛn caman sɛgesɛge ani min ladonni ka nɔɔɔn.

Ka fara o kan, a ka c'a la, tɔn sigicogo farati ka bon kosebɛ jamana wɛrɛ baarakɛla ma min ma yamaruya ka baara kɛ. Ni jagokɛla bɛ jago in kɛ i n'a fɔ tɔnba jɛmɔɔɔ, walima ni tɔnba bɛ sara di a ma, a ka c'a la, u bɛna jate baarakɛla ye. Walasa k'a dɔn ko i ka jago dabɔra ani ka baara kɛ ka kɛjɛ ni sariyaw bɛɛ ye minnu bɛ sirataama, hali jamana ni jamanakuntigiw ka impositi sariyaw, i jija ka sariya ladilikanw ni laadilikanw sɔɔɔ ni i bɛ i ka jago bolodalɛnw labɛn. Jamana tɔnbaw ka impositi furakɛcogo ka gɛlen, wa a tɛ nin gafe in kɔnɔ.

Jɛkuluw ka sigicogo



Mɔɔɔ min ye sosiyete ka jatew san, ka sosiyete kɛmesarada la, ka da a ka jatedɛn hake kan. Ni tɔnba dɔ sigira sen kan, a ka c'a la, a tigiw de ye jatewɔla fɔlɔw ye.

Mɔɔɔ kelen-kelen kulu dɔ min sugandira ka ke jatewɔlaw ka nafa jira. Directeurs fana bɛ se ka ke shareholders ye nka o tɛ wajibiya. Baarakejɛkulu ka kan ka kɛ ni jɛmɔɔɔ kelen ye a dɔɔɔyalɛnba la. Directeurs ka baara ye ka kɔlɔsili ke, ani ka latigew kɛ sosiyete ka kobaw kan.

A bɛ jagokow jɛnabɔ don o don ani fanga b'a bolo ka wale ke jago siratige la. **Polisiw bɛ se ka jate baarakɛlaw ye sariya kɔnɔ ani a pininen bɛ u fɛ u k'u ka sariya siratige jira walasa ka baara kɛ U.S.A.**

Jagokeyɔɔ baara kuncelenw

 <p># ka tigiw</p>	<p>Tigi fɔɔ +</p>	<p>A ka c'a la, tɔnw tigi caman be yen, minnu be wele ko jateɔɔlaw, nka u be se ka sigi fana ni jateɔɔla kelen dɔɔɔn ye.</p>
 <p>Damine-baara</p>	<p>A be cesiri caman de wajibiya walasa ka a damine</p>	<p>Seben dilen kɔfe, jekulu ka laje ka kan ka ke walasa ka sariyasun wajibiyalenw ta ani ka nemɔɔɔyaso (jekuluw) sugandi.</p>
 <p>Sara/ seben min be wele ko Form</p>	<p>A sɔngɔ ka gɛlen kosebe</p>	<p>\$125 bilali sara ye Certificat de Incorporation kama walasa ka tɔn dɔ damine. A ka c'a la, tɔn dɔ bena musaka caman bɔ sariyako ni/walima jateɔɔ sara la.</p>
 <p>Impo labenni</p>	<p>A ka gɛlen kosebe</p>	<p>Jagokelaw jijalen don u ka taa impositi baarakela dɔ fe walasa ka impositi wajibiyalenw faamu.</p>
 <p>Kunkanko</p>	<p>Jalaki / wariko farati ka dɔɔgɔ kosebe</p>	<p>Jagokeyɔɔ ye sariya siratige la jekulu ye min ni jagokela (w) te kelen ye. Dutigiw ka juru be dan u ka wari bilali ma jago la.</p>
 <p>Wajibiya minnu be senna</p>	<p>Ɔwɔ - wajibi gɛlenw minnu be taa ne</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Jagokelaw ka san ani nemaw ɔɔɔnye ▶ Nemɔɔɔyaso ka laje minnu be ke tuma bee ani minnu te ke tuma bee ▶ Aw ye miniti & sebenw mara jekuluw, impositi sebenw kama ▶ San 2 o san 2, i ka Biennial Statement (Bennial Statement) di walasa ka ladɛresi dafa/ka ladamu
 <p>A ka ji</p>	<p>Jagokeyɔɔɔbaw minnu tigi ka ca, minnu mago be waridon caman na, wa u b'a fe ka jateɔɔsebenw bɔ ani k'u feere.</p>	

Sanga teliya la - Jagokɛcogo jumen bennen don i ma?

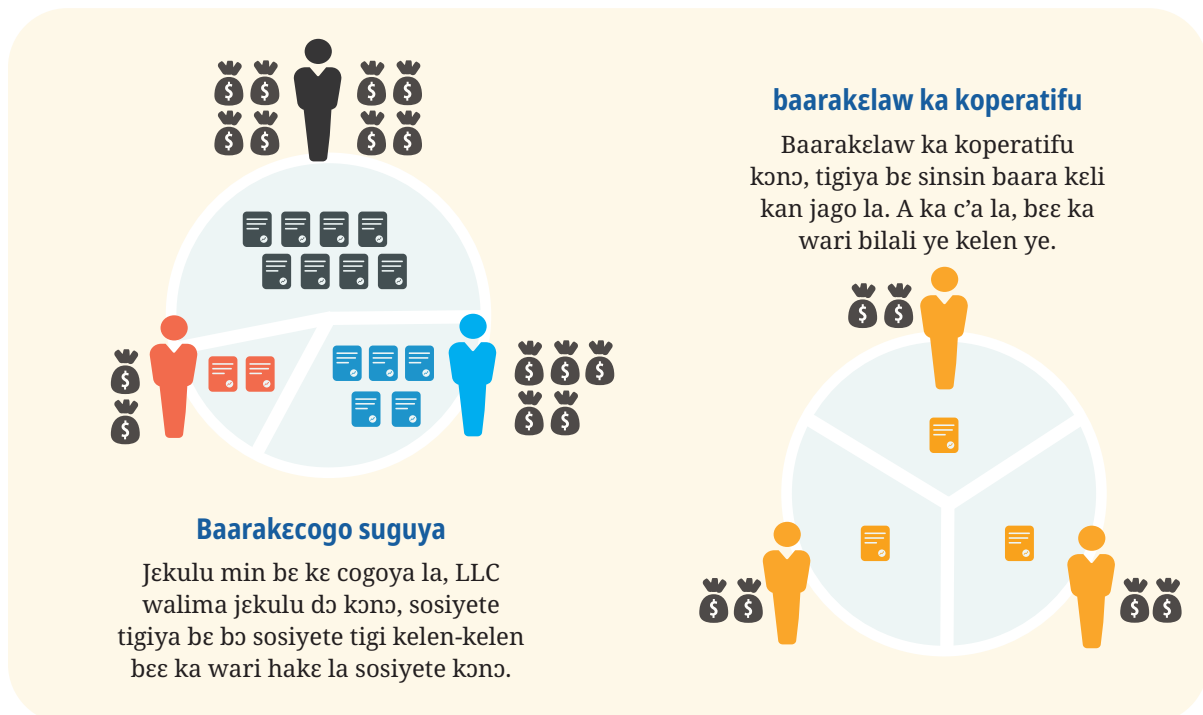
	ƙɔɔɔ kelen ka jagokɛɔɔ	Jɛkuluba ka jɛkuluba	Jɛkulu danɗaɗɔ	Sosiyete min bɛ baara kɛ ni a ye	Baarakɛda min bɛ wele ko Corporation
 <p># ka tigiw</p>	1 tigiw	2+ Jɛɔɔɔɔ(w).	2+ Jɛkuluba ani Jɛkulu danɗaɗɔ	1+ Mɔɔɔw	1+ Marifatigi(w).
 <p>Damine kɛcogo</p>	Nɔɔɔnman ●	Nɔɔɔnman ●	A ka gɛlen kosebɛ ●	A ka gɛlen ni danma ye ●	A ka gɛlen kosebɛ ●
 <p>Sara/ seben min bɛ wele ko Form</p>	Foyi tɛ/ dɔɔɔman ●	Foyi tɛ/ dɔɔɔman ●	A sɔngɔ ka gɛlen dɔɔni ●	A sɔngɔ ka gɛlen kosebɛ ●	A sɔngɔ ka gɛlen kosebɛ ●
 <p>Impo labenni</p>	Nɔɔɔnman ●	Bɛrɛbɛn na ●	Bɛrɛbɛn na ●	A bɛ dantɛmɛ fo ka se a gɛlen ma ●	A ka gɛlen kosebɛ ●
 <p>Mɔɔɔ yɛɛ ka jalaki</p>	Sanfɛ ●	Sanfɛ ●	Sariyaba min ka bon kosebɛ jɛɔɔɔnw fɛ ●	Dan sigi ●	Dan sigi ●
 <p>Wajibiya minnu bɛ taa jɛ</p>	Fonisi ●	Fonisi ●	Dɔɔw ●	Dɔɔw ●	A ka gɛlen kosebɛ ●

Baarakelaw ka Koperatifu

Baarakelaw ka koperatifu ye jagokɛcogo kura ye min kɔnɔ baarakelaw bɛ jago dɔ ta ani k'a nɛminɛ. A ka c'a la, baarakelaw bɛ wari fɔlɔ di koperatifu dɔ ma walasa ka kɛ tɔnden ye, wa o de kosɔn, u bɛ tɔnɔ sɔrɔta hake dɔ sɔrɔ. Nin misali in na, baarakela kelen-kelen bɛɛ ka wote fanga ye kelen ye jago latigɛ nafamaw siratigɛ la i n'a fɔ juruw sɔnni, bɛnkansɛbenw ani tɔnden kuraw sɔnni.

Koperatifu bɛ se ka sigi senkan jagokɛcogo dɔw fɛ minnu nɛfɔra ka tɛmɛ nin gafe in kɔnɔ, i n'a fɔ jɛnɔgɔnya, LLC, walima tɔnba. A ka c'a la, koperatifu bɛ baara kɛ ni LLC sigicogo ye bawo a bɛ se ka wuli ka bɔ a nɔ na, wa a bɛ musaka dɔgɔya ka tɛmɛ tɔnba kan ani a ka ni kosebɛ tigi hake caman ma ka tɛmɛ jekuluw kan. LLC koperatifu dɔ bɛ jalaki danma di a kɔnɔmɔgɔw ma. Koperatifu bɛ se ka dɛmɛ don ka kɔkanmɔgɔw lakana minnu tɛ sariya siratigɛ la, walasa u kana baara kɛ ni u ye sara sonyali fɛ walima kojugu werɛw fɛ, n'u bɛ baara kɛ u kelen-kelen bɛɛ la.

[New York mara la, Baarakelaw ka tɔnba sariya kerɛnkerɛnnen](#) dɔ labenna ni jɔyɔrɔ kerɛnkerɛnnen ye ani sariyaw minnu nɛsinnen bɛ tɔndenw, jatebɔw ani tɔnɔw ni bɔnɛw tilatilali ma. Ni aw b'a fɛ ka kunnafoni werɛw sɔrɔ, aw bɛ se ka taa nin gafe in kɔnɔ, nafolomafɛnw yɔrɔ la.



Layidu talen

Sebenni ni bolonobilaseben min be segesege mogo fe min be se ka ke sariya kono, i n'a fo notari.

ገጽ 28

Mogo kelen-kelen kulu min sugandira ka ke jagokelaw ka lasigiden ye tonba do kono ani ka jago kolosili bee ke ani ka desizombaw ta.

Sannikela

Mogo walima jagokeyoro min be baara soro ka bo baarakela yeremahoronyalen do fe.

Kenyereye

Mogo min b'a yere ka jago laben ani k'a baara.

Patworo min be mogo do ta baara la

Mogo walima jagokeyoro min be mogo were ka sara ni a ka baara cogoya jenabo.

Takisibola kelen-kelen bee ka taamasiyen nimoro (ITIN).

Nimoro min be di Internal Revenue Service fe mogow ma minnu te se ka sosiyete ka nimoro soro nka minnu mago be impositi sara.

Konona nafolosorosiraw (IRS).

Federali gwoferenaman ka baarakeda min ka baara ye ka federal ka impositiw laje.

Jalakili

Sariya walima wariko kunkanko walima farati min be jago do la, o hake.

Tonden ye

Sosiyete min ka baarabolodalen don (LLC).

Jagokeyoro

jenaw be sosiyete do ka don o don baaraw jenabo. Baarakelaw minnu sigilen don jemoogyaso fe, olu fana be se ka ke sosiyete sigibagaw/tigiw ani baarakela dow ye.

Jerogonya

Jagokeyoro min na mogo fila walima mogo caman be jago ke. Jekuluba kono, jerogonw be jemoogyasa kunkankow ni jago tonni ni bonew tila jagon na. Jekulu danma kono, jerogon dow be jago jenabo ani jerogon dow be wari bila jago la doron nka jerogon bee ye jagokelaw ye.

Tigi

Jagokela min ye jagokela ye.

Jenaboli kelaw

Jagokela ye mogo ye min ye jatebesebenw san sosiyete walima tonba do kono. Jagokelaw ye u ka wari bilalen tonba kono, o niyoro hake berebere ta.

Seben nafamaw

Jekulu ka sariyasenw

Seben min be sosiyete limited liability (LLC) tɔɔ jira, mara ani laderesi min ka kan ka ke walasa ka LLC sigi sen kan. LLC be sigi senkan jekulu ka sariyaw bilali waati la walima waati o waati kɔfe min kofɔlen don jekulu ka sariyaw kɔnɔ, o man kan ka teme tile 60 kan ka bɔ o seben di don na. *A bilala sen kan Minisiri min nesinnen be jamana ma*

► **Sosiyete min be baara ke ni a ye**

San fila-fila ka fɔta

San fila o san fila NYS LLCw ni tɔnbaw ka kan ka Biennial Statement seben ani ka seben sara min ye dɔrɔme 9 ye walasa ka jagokeyɔrɔ laderesi dafa walima k'a kuraya.

A bilala sen kan Minisiri min nesinnen be jamana ma

► **Sosiyete min be baara ke ni a ye**

► **Baarakeda min be wele ko Corporation**

Sariyasenw

Seben sebennen min b'a fɔ ko tɔn bena baara ke cogo min na. Nin kunnafoniw kɔnɔ, nesɔɔɔɔw be sugandi cogo min na, lajew be ke cogo min na, ani jagokelaw, nesɔɔɔɔw ani baarakelaw ka josariyaw, u ka baara ani u ka fanga ye mun ye. *Kopi dɔ ka kan ka mara Corporation fe.*

► **Baarakeda min be wele ko Corporation**

Tɔɔ min be jate mine, o ka seere

Seben min be nini dɔrɔn ni jago tɔɔ ni jagokela tɔɔ te kelen ye.

A bilala ka taa County Clerk fe

► **Mɔɔɔ kelen ka baara ke yɔrɔ**

► **Jekuluba ka jɛrɔɔɔɔnya**

► **Baarakeda o tɔn min be baara ke ni tɔɔ were ye min ni a tɔɔ sariyalen te kelen ye**

Seben min b'a jira ko a ye tɔnba sigi sen kan

Seben min be tɔn dɔ tɔɔ n'a laderesi jira. Jekulu ka keta be damine tɔnba ka Seben di don na walima don were la (tile 90 kɔnɔ ka bɔ a dili don na) min kofɔlen be tɔnba ka Seben kɔnɔ.

► **Baarakeda min be wele ko Corporation**

Seben min be jekulu dantigelen jira

Seben min be jɛrɔɔɔɔw tɔɔɔw n'u kunnafoniw jira minnu be benkanseben dantigelen dɔ ke.

A bilala sen kan Minisiri min nesinnen be jamana ma

► **Jekulu danmadɔ**

Seben min b'a jira ko a bɔra gafe kɔnɔ

I be seben ci ni layidu talenw ye walasa k'a jira ko i ye kunnafonisebenw bɔli sariyaw labato walasa ka jekulu danmadɔ walima LLC damine (aw ye seben ne 19 ni 22 laje). Seben min be bɔli ke, o ka kan ka di tile 120 kɔnɔ, o kɔfe, jekulu min be wele ko Certificat d'Administration limitée walima a ka sariyasenw dilen kɔfe.

A bilala sen kan Minisiri min nesinnen be jamana ma

► **Jekulu danmadɔ**

► **Sosiyete min be baara ke ni a ye**

I-9, Baarakelaw ka setigiya

segesegele seben

Seben min wajibiyalen don baarakelaw be se walasa k'a jira k'u be se ka baara ke Ameriki jamana na sariya siratige la. I ka patɔrɔn ka kan ka I-9 Formulaire sɔrɔ ani k'a bila U.S. gɔferenaman ka baarakelaw fe minnu yamaruyalen don, olu ka se k'a segesege.

Baarakelaw benkanseben

A be a ka tɔndenw, a nesɔɔɔɔw, a ka baarakelaw walima a ka lasigidenw ka josariyaw, u ka fanga, u diyanyekow, u ka danyɔrɔw walima u ka kunkanbaaraw latige. Baarakelaw benkan be se ka ke ka kɔn walima tile 90 kɔnɔ, jekulu ka sariyaw bilali kɔfe.

Kopi dɔ ka kan ka mara LLC fe

► **Sosiyete min be baara ke ni a ye**

Jɛrɔɔɔɔnya benkanseben

A be ladilikan di jekuluba dɔ ma, wa a wajibiyalen don jekulu danmadɔ ma, a be labenw, josariyaw ani wajibiw sigi senkan ani k'u segesege jagokelaw ce.

► **Jekuluba ka jekuluba** ► **jɛrɔɔɔɔnya danmadɔ**

Sòrda

NY mara gɔferenaman ka baarakeda minnu be yen:

Jamana minisiriso, tɔnw ka bolofara, jamana ka sebenw, ani UCC

www.dos.ny.gov/corps/

Kunnafoɔni minnu be sebenw ni sariyaseben werew kan ani u misaliw, minnu be se ka jini walasa ka jagokeɔyɔɔ dɔ da wuli walima ka dɔ fara a kan Niyɔriki mara la.

Empire State Development, Baarakelaw demeni porogaramu

esd.ny.gov/entrepreneurial-assistance-program

Baarakelaw demeni porogaramu (EAP) be EAP santiriw sigi sigida sigidaw la Niyɔriki mara beɛ kɔnɔ walasa ka kalan, kalan, feereɔdeme ani demeni baara di mɔgɔ kelen-kelen beɛ ma minnu y'u yere ka jago damine kɔsa in na walima minnu b'a fe ka jago damine.

Ameriki kura biro ka (ONA).

1-800-566-7636

www.newamericans.ny.gov/business

Ameriki kura ka biro ye sababu 27 sɔɔ Niyɔriki mara beɛ kɔnɔ walasa ka kalan ni sɔɔko nafolo di kɔkanmɔgɔw ma, jago misenninw demeni fana sen be o la.

Jagokeɔyɔɔ fitininw yiriwali baarada (SBDC).

1-800-732-7232

www.nysbdc.org/

Sigida santiri 24 ka jekulu dɔ sababu fe, Niyɔriki jamana ka jago misenninw yiriwali baarada (NYS SBDC) be jago ladilikanw ni kalanw di minnu ka jɔ, minnu te sara walima minnu musaka ka dɔgɔ, Niyɔrikikaw ma minnu b'a fe ka jago damine walima ka jagokela kɔɔ dɔ ka baara keɔgo jɛ jago, fu.

NYC Gofereɔnaman ka baarakeɔyɔɔw:

Minisiri min jɛsinnen be musakabɔlaw ma, Biro wariko fanga bonya

www.nyc.gov/site/dca/partners/financial-empowerment.page

Nafolo kalanni ni ladilikan minnu kun ye ka fanga di ani k'u lakana, minnu ka sɔɔ man bon Niyɔrikikaw, minnu b'a fe k'u ka nafolo jɔ ani ka nafa caman sɔɔ u ka wariko nafolo la. Kunnafoɔni minnu be banki kunbabaw lakananenw ni musakabɔlenw kan ani ka sɔɔ ka impositi demeni sɔɔ, o be sɔɔ a kɔnɔ.

Jagokeɔyɔɔ fitininw (SBS).

<https://www1.nyc.gov/nycbusiness/>

Kalan, baarakejekuluw, ladilikanw ani demeni fu be ke baarakelaw ye minnu b'a fe ka jago dɔ sigi sen kan, k'a baara, walima k'a yiriwa Niyɔriki dugu kɔnɔ.

ESS ka jagokelaw ka baarakeɔyɔɔ

www1.nyc.gov/nycbusiness/article/immigrant-business-initiative

SBS be jago kalanw ke, wariko demeni, sariyako baara minnu te ke ni wari ye, ani fen werew kan caman na Niyɔriki dugu beɛ kɔnɔ, fu.

NYC Jekuluw:

Brooklyn foroba gafemarayɔɔ, Jagokeɔyɔɔ fitininw ni baarakelaw ka baarakeɔyɔɔ

www.bklynlibrary.org/business/small-business

Yɔɔ suguya caman Brooklyn Resources beɛ kɔnɔ, atelierw, kalanw, ani demɛ kelen-kelen Angilekan, Esipaɔɔlikan, Irisilakan ani Kreyolkan na jago damineni, a bolicogo ani a yiriwali kan.

Jagokelaw ka laseli yɔɔ Rezo (BOCNET).

www.bocnet.org

Enterprisi dɔgɔmani, jago misenninw yiriwali jekulu min be jago baara ke mɔgɔ kelen-kelen beɛ ye Bronx, Brooklyn, Manhattan, Queens, Staten Island sigida la minnu ka dɔgɔ, i n'a fɔ jagokela misenninw ka juruw, denmisɛnw ladonni so kɔnɔ, Business American-Style atelierw ani Refugee Micro-Enterprise Project.

CAMBA Jagokeɔyɔɔ fitininw ka baarakeɔyɔɔ

718-287-2600

www.camba.org

Ladilikan kelen-kelen, jagokela misenninw ka lajew, jago ladilikanw, jɛɔgɔnyaw ni jagokela misenninw yiriwali jɛɔgɔn werew ye, ani jago juruw.

Sigida yiriwali poroze, Sosiyete min be demɛ don sariya siratige la

212-426-3000

www.legalaidnyc.org/civil-practice-pro-bono-projects

A be kalanw ke lafasalikelaw & kliyanw ye minnu be se ka ke sigida 5 beɛ kɔnɔ. Barokunw ye jago misennin dɔ damineni ye, jagokela ka jagokeɔgɔnya bolonɔbila, jago ni mɔgɔ yere ka nafolo lakanani. Kalanw be ke Angilekan & Esipaɔɔlikan na.

Sòrda

Dugukolokan kalanso (CUP).

www.welcometocup.org

Sebenni ni gafeninw bóli walasa ka politiki ni taabolo gelenw gundo bó kene kan, i n'a fò [A Guide to Worker Co-Ops in NYC.](#)

Heburukan jurudonna jekulu

www.hfls.org/loan-programs/microenterprise/

Tónó te minnu na, minnu be di baarakeda fitininw ma, minnu be di Niyòriki dugu kónó, Long Island ani Westchester sigidamógow ma, minnu ka sòró man bon ani minnu ka sòró man bon, walasa ka jago damine walima k'a bonya.

Sigida baarakelaw ka sariya poroze, NYC Bar Justice Center

212-382-6633 (kunbaba)

212-626-7383 (sariya demesira fu)

nelp@nycbar.org

Sariya baara minnu be ke ka jesis baarakela fitininw ma minnu ka sòró man bon fo ka se sòró danma ma walasa ka jago damine, i n'a fò impositi kòjèw, benkansebenw ni benkanw, jagokelaw ka jagokejògònya, sebennikelaw ka josariyaw, jagokelaw ka taamasiyenw, ani patòrónw.

Renaissance waati Sòróko yiriwali tónba

www.renaissance-ny.org

Sigida yiriwali Nafolosòròtón dó min bilalen be ka sigida caman sementiya minnu be bó jamana werew la, minnu ka sòró man bon ani minnu ka sòró man bon NYC, a ketó ka jagokelaw ka juruw di minnu te tónó dógòman ye ani ka baarakelaw ka kalan bolodalenw di.

Sariya baarakelaw ka bolomafaraw

347-521-5729

www.volspobono.org/projects/microenterprise-project

A be jagokela misenninw ni baarakela fitininw demé u ka se ka sariyako baara jumanw sòró, minnu te sara, ka bó baarakelaw yòró minnu y'u yere di ani avoka minnu be baara ke ni u ye, olu ka jekuluba dó.

NYC Koperatifu ka nafolo:

Green Workers Coop (Baarakelaw ka tónba).

www.greenworker.coop

A be kalan ni demeni porogaramuba dó di min be ke kalo 5 kónó, min be baarakelaw ka jekuluw demé minnu b'a fe ka baarakelaw ka jagokeyòròw

laben minnu be ke ni jiri ye, ani ka baara ke ni kalan, degeliw ani feereko baarakeminenw faralen ye jògón kan ni fanga ye.

Niyòriki dugu baarakelaw ka jekuluw ka jekulu (NYC NOWC).

212-390-8178 (telefoni telefoni)

www.nycworker.coop

Kunnafofi jèmógòya yiriwali, kalan, baarakejekuluw, jagokelaw demeni, ani feeredemeni baarakelaw ka koperatifu ni koperatifu jago sekow kan.

Baarakelaw ka tilennenya poroze - A ka The Road ke New York ye

347-889-6347

www.workersjustice.org

Jekulu dó min be bóngòla ka josariyaw jénabó ani mógò werew issues be baara ke baara sabatilenw dabóli kama yiriwali, demé ani yiriwali sababu fe baarakelaw ka koperatifu minnu be yen.

Èntèrineti baarakeminenw:

New York Business Express ye

www.businessexpress.ny.gov

Il vous guide dans vos démarches commerciales et professionnelles. Remplissez le questionnaire et l'assistant commercial vous fournira une liste de tout ce dont vous avez besoin pour démarrer votre entreprise.

New York City commercial portal

www1.nyc.gov/nycbusiness

Nininkali min be ke senfe-senfe

Nininkaliseben dó dafa senfe-senfe ani ka dugu, jamana ani jamanakuntigi ka lase ni yamaruyasebenw liseli sòró min be ke ka keje ni i yere sago ye, i be se ka mago don min na walasa k'i ka jago damine ani k'a baara ka da i be baara ke baarakeyòró min na.

Dusudon jateminébaga

Nininkaliseben dó dafa ani ka gòferenaman ka dusudonw ni impositi dógòyali minnu be se ka ke i ka jago la, olu liseli sòró.

